

THE ACTIVITY OF THE POLISH KICK-BOXING CLUBS

Dariusz ZDEBEL

The Jerzy Kukuczka Academy of Physical Education in Katowice, Poland

Key words:

- Kick-boxing,
- sport clubs,
- sports associations,
- funding of the clubs.

Abstract:

Introduction: Kickboxing is a combat sport that combines elements of box and other far-eastern martial arts. In carrying out their statutory activity kick-boxing clubs do not differ much from clubs representing other sports.

Material and methods: In the analysis a questionnaire sent to all clubs affiliated in the Polish Association of Kick-boxing was used. The questionnaire consisted of two parts: the informative and descriptive one. The discussed analysis used the informative part of the questionnaire. The results were subjected to elementary statistical analysis.

Results: The questionnaire was e-mailed to all clubs affiliated in the Polish Association of Kick-boxing. In order to send the questionnaires the official distribution channel through the Association's agency was used. Fifty-one clubs have responded, which consists 28% of all registered clubs.

Findings: Two organizational forms exist among the kick-boxing clubs affiliated in the Polish Association of Kick-boxing: Association of physical culture and student sports clubs. The dominant form is the association of physical culture.

The main aim of the activity of the kick-boxing clubs is sport competition. In the first place there is a competition of the children and youths and in the second the competition of seniors. Among the clubs dominates the emphasis of the training of the youths, children and seniors as well. Among the sources of club funding the dominant are membership fees which constitute as much as 65% of the sources of income. A large share of the funds comes from municipal governments and constitutes nearly 40% of the incomes. The other sources of income are really low or marginal.

The classes are primarily conducted in the school gyms. In addition, the clubs use municipal and their own buildings equally. The costs of maintaining or renting the buildings are disproportionately high and on average they constitute nearly half of the all expenses incurred by the club.

INTRODUCTION

Kickboxing is a combat sport that combines elements of European box and Asiatic combat sports and martial arts. It involves fighting with the use of fists and legs. Contemporary kick-boxing has its roots in three different cultural circles: Japanese, American and Thai. Despite the apparent huge differences among these centres it is their interaction that created a discipline or rather a group of sub-disciplines commonly called kick-boxing. Kickboxing emerged in Japan in the 60s and was created by boxing promoter Osamu Naguchi and a competitor and instructor Kenji Kurosaki. They analyzed the techniques of muay thai (that was deriving from Thailand) and they combined these techniques with Karate Kyokushin that they were training. As a result, a new sport discipline was created and named Kick-boxing by Noguchi. As opposed to the contemporary kick-boxing the Japanese kick-boxing was very similar to Thai boxing in terms of the allowed techniques (Cynarski, Ziemiński 2010). Another person who contributed to the development of kick-boxing in Japan and in the world was Kazuyoshi Ishii who in 1980 created a modern style – Seidokaikan Karate that was based on Karate Kyokushin. As part of the championship organized in the

new style an evolution in the direction of kick boxing has occurred since 1992 and a sport rivalry in boxing gloves during the competition was introduced. In 1993 a new organization called K1 was founded and is still influencing kick-boxing disciplines in the whole world to the present day. K1 started to organize competitions based on a revolutionary formula that combined elements of karate, box and muay thai.

Second culture which modern Kick-boxing derives from is United States' culture. The American kick-boxing sources are Japanese karate and Korean taekwondo that were brought to the United States by the soldiers who performed military service in these countries. Along with the American soldiers, to the USA came many immigrants who started to found martial arts schools. Very soon, a rapid growth of Far Eastern martial arts occurred in both, Europe and the USA. As a result of the beginning of sport competition combined with granting sport titles and organizational disorder reflected in the fragmentation of the styles, it became necessary to create sporting rules that would enable the organization of over stylish competitions. The first person who undertook an attempt to create such sporting rules in the 60s was karate instructor Mike Anderson. He combined classic box techniques with kicks deriving from Karate and Taekwondo. As a result of those changes a new sport came into being and was initially called American Karate or Full Contact Karate and eventually Kick-boxing (Ufel, 1991; Wiczorek, 2008). In the 1974, a new association called Professional Karate Association (PKA) was founded by Mike Anderson and Don and Jude Quine. In the same year, under his aegis a first unofficial World Championships in Kickboxing in Los Angeles were held. They were organized on Karate mats and gained huge popularity in the media and among fans. At that time, the term 'karate full-contact' was replaced by currently used term kickboxing for the first time. In Europe in 1976, a German industrialist Georg Brunner founded the first European Amateur Organization – World All Style Karate Organization (WAKO). It soon became a strong competition for the American PKA and in 1980 it changed its name to World Association of Kick-Boxing Organizations (retaining the abbreviation WAKO). However, unlike PKA, WAKO initially focused on organizing amateurish sport (Cynarski, Ziemiński 2010; www.wakoweb.com).

The third cultural circle which had and still has an influence on the creation and development of full-contact forms of kick-boxing is Thailand. Muay Thai (Thai boxing) derives from Thailand and is regarded as Thailand's national sport. From all combat sports muay thai has the most liberal rules of competition and allows the use of knees and elbows during the fight. From really injury-causing martial art, thanks to the influence of box it evolved into modern, demanding and spectacular combat sport. All the mentioned ways of kick-boxing development have their reflection in various kick-boxing sub-disciplines. The American path of development is most of all semi contact, light contact and full contact. The Japanese influence – kick light contact, low kick and K1. While the oriental rules has its origins in Thai roots.

In Poland, the first kickboxing clubs were unofficially created in the beginning of the 80s and were mainly active under the students clubs of eastern martial arts. In the 1985 in Radom, the first Polish and WAKO-sponsored but still unofficial competition in kickboxing were organized. In May 1989, the Committee of Youth and Sports after consulting sport doctors, made an ordinance pertaining to the training of Far Eastern sports and martial arts. Under this Ordinance, the kickboxing could be officially trained in Poland. In the same year in Sosnowiec, a founding congress that officially created the Polish Association of Kickboxing (that was registered on 3rd July 1989) took place.

AIM OF THE STUDY AND RESEARCH QUESTIONS

The aim of the study was the broad analysis of the organization and the forms of activity of the kick-boxing clubs affiliated in the Polish Association of Kickboxing (Polski Związek Kickboxingu – PZKB). Particular attention was paid to the organizational forms of these entities, moreover, their main aim of activity was defined as well as the sources of funding were stated. The forms of assistance from the local government units were also analyzed. Additional attention was paid to the places of organizing the classes and to the facilities costs in relation to the overall costs incurred by the clubs.

The following research questions were asked:

1. What are the organizational forms of the kick-boxing clubs?
2. What is the main aim of the activity of the kick-boxing clubs?
3. What are the sources of funding of the kick-boxing clubs?
4. What are the places of organizing the classes and what are the costs of renting or maintaining the buildings in relation to the overall costs incurred by the club?

RESEARCH METHODOLOGY

In the analysis a questionnaire sent to all clubs affiliated in the Polish Association of Kick-boxing was used. The questionnaire consisted of two parts: the informative and descriptive one. The informative part consisted of 21 questions, 17 of which were closed questions and 4 were open. The descriptive part dealt with the SWOT analysis and consisted of standard questions pertaining to the strengths and weaknesses, opportunities and threats to the functioning of the respondent sport club. The discussed analysis used the informative part of the questionnaire, to be more specific the questions pertaining to the analyzed problems i.e. what is the organizational form of the club, what is the main aim of the activity, what are the sources of funding of the club, what are the places of organizing the classes, whether the club incurs the rental costs and how big (percentage) are the costs of the building (rental costs, media) in relation to the overall income of the club. The next questions concerned the sources of funding and the help (and the ways of help) from the local government in the club activity. The results were subjected to elementary statistical analysis.

RESULTS

The questionnaire was e-mailed to all clubs affiliated in the Polish Association of Kick-boxing (PZKB). In order to send the questionnaires the official distribution channel through the Association's agency was used. Fifty-one clubs have responded, which consists 28% of all registered clubs. To the question concerning organizational forms of the clubs, 18% indicated UKS form – student sports clubs (uczniowskie kluby sportowe), 82% indicated Association of Physical Culture. The aforementioned results are the reflection of both, the Polish Association of Kick-boxing (PZKB) statute and the specific requirement pertaining to the membership in the association. According to the PZKB's statute its ordinary members can only be sport clubs. The question of membership is specifically defined in the specific requirements according to which only sport association can be the members of PZKB. This requirement limits the forms of membership to only two forms: Associations of Physical Culture and student sport clubs which are simplified legal form of associations of physical culture. Private companies in this sense cannot be ordinary members of the association. As a result, we have only two different organizational forms in PZKB.

In the question about the main aim of the activity, 51% responded recreation, 69% training of children and youths, 63% training of seniors, 80% competition of children and youths, 76% competition of seniors. It is necessary to add that 92% of the clubs responded that their aim of the activity is sport competition. The differences are the outcome of the

priorities, for the part of the clubs important is only competition of children and youths and for other only senior competition matters (table 1). Additional analysis shows that 8% of the clubs is interested in sport competition and 6% is engaged only in training and competing of children and youths.

Table 1. The main aim of the activity of the kick-boxing clubs in Poland

The main aim of the activity of the club	Recreation	Training of children and youths	Training of seniors	Competition of children and youths	Competition of seniors	Competition of children, youths and seniors
Number of clubs	26	35	32	41	39	47
% of clubs	51%	69%	63%	80%	76%	92%

In response to the question about the sources of funding 38% of the clubs answers – sponsors, but their contribution to the finance of the indicated clubs is 27%. The primary source of funding the clubs are membership fees which are present in all of the clubs, they constitute 65% of income on average so it is clearly visible that clubs are practically funded from their membership fees. Advertisers constitute a negligible percentage as they are present in only 6% of the clubs, and even there they constitute only 11% of the total income. It should be noted that the local governments have relatively large share in the funding of the clubs. Contrary to popular belief their funds are present in as much as 56% of the clubs and they constitute 36% of their income, which places them on the second place among the all sources of funding. On the other hand, the funds from provincial and marshal offices constitute a negligible share in the club's funding. Only 15% of the entities use them, and even there they amount to only 8% of total income. The last source of funding are ministerial means which are present in only 6% of the researched clubs, however, they constitute 80% of income of these clubs so they are the main source of funding there (table 2).

Table 2. The main sources of funding of the kick-boxing clubs in Poland

The main sources of funding	Sponsors	Membership fees	Advertisers	Local government	Provincial means	Ministerial means
Number of clubs	20	51	3	29	8	3
% of clubs	38%	100%	6%	56%	15%	6%
Average % contribution	27%	65%	11%	36%	8%	80%

When analyzing the places in which the classes are organized by the clubs is clearly visible that the clubs are highly dependent on schools as 44% of them are organizing sport classes in the school gyms. Municipal facilities and buildings are also commonly used – in 26% of cases. Private buildings owned or rented by the clubs constitute 50% in total. In addition, 4% of the clubs organize their classes in private buildings and in rented school gyms as well (table 3).

Table 3. The place of sporting activities of the club

The place of sporting activities	School gym	Municipal building	Private building	Private building and school gym
Number of clubs	23	14	26	2
Percentage of clubs	44 %	26 %	50 %	4 %

While researching the rental and maintenance costs of the buildings in which the sporting activities take place, it turns out (in relation to the total costs incurred by the clubs) that 50% of the all clubs' expenses are fixed costs i.e. costs of renting and maintaining of the buildings. These costs are really high and, undoubtedly, they have high influence on the overall activity of the kick-boxing clubs in Poland. When analyzing the specific data, it turns out that for 6% of the clubs such costs constitute 100% of the total costs, for 12% they place in the range from 75 to 99%, as much as 35% of the clubs incur such costs in the range of 40 to 74% and only in case of 24% of the clubs these costs are placed below 40% of the total costs. 21% of the clubs work in unusually comfortable situation as they do not bear any costs of renting or maintaining the buildings (table 4).

Table 4. The share of the rental and/or maintenance costs of the buildings in the general costs of the running of the clubs.

The share of the rental costs	100 %	75 - 99 %	50 - 74 %	40 - 49 %	Below 40 %	Do not bear
Number of clubs	3	6	15	3	12	7
Percentage of the clubs	6 %	12 %	29 %	6 %	24 %	21 %

SUMMARY AND DISCUSSION

The Act of sport of 25th June 2010 clearly states that sporting activities can be led by sport clubs that have legal personality¹. The act does not state what kind of legal personality a given club should have. Its creators themselves decide about legal form under which the activity will be conducted. It may therefore be an association of physical culture, foundation, student sports club, capital company, private company or joint-stock company. The statute of the Polish Association of Kickboxing states that its ordinary members may become sport clubs participating in competitive sport and other legal entities whose statutes, contracts or articles of association allow for activities in sport². According to the specific requirements which have to be fulfilled by any club that wants to join the Polish Association of Kickboxing, the members of the Association can be the clubs which are registered as sport associations in the city Hall or in economic court³. As a result of that requirement in practice there are only two legal forms that a association's member may have, namely: associations of physical culture and student sports clubs. According to the questionnaire, 18% of the clubs indicated UKS form that is student sports clubs, 82% indicated form of association of physical culture. The aforementioned results are the reflection of both, the PZKB's statute and the specific requirements pertaining to the association's membership. However, they do not fully correspond to the facts as the number of UKS (resulting from the questionnaire) is,

¹ Act sport of 25 June 2010, Journal of Laws No. 127 item 857, Chapter 2 Article 3

² Statute of the Polish Association of Kick-boxing, Chapter 3, § 12 and 13

³ PZKB Detailed documents – Terms of membership in PZKB point 1

unfortunately, inflated. The reason is that the clubs of UKS form have responded to the questionnaire in greater percentage than the clubs of association forms. As a result of the analysis of the source documents from the Association's archive, it emerges that the actual number of student sports clubs oscillates around 10%. When analyzing the overall low number of UKS training kick-boxing as compared to other sports, it is necessary to think about the advantages resulting from this legal form. In fact, it allows for faster and easier registration of the entity. The costs of activity of these clubs are practically the same as the rest of the associations and the financial means for maintenance are earned independently. The trainers are mostly the managers and presidents at the same time, that is why they are not interested in creating a club in the form of UKS. It is so because of the fact that they do not get any significant advantages for that reason and it is much easier for them to run a club as an ordinary association of physical culture. A similar trend may be observed in other non-olympic combat sports (Tomik, 2007). In the Olympic sports the situation is different because the public means for funding the clubs are higher. In this case the form of UKS is much more attractive from the organizational side, for example: in Olympic taekwondo it has been stated that almost half of the clubs have UKS form, for comparison in non-Olympic taekwondo these tendencies are totally opposite (despite the huge similarity of the discipline) and UKS constitute only 8% . In box (despite the fact that it is an Olympic sport) the UKS form does not work as well and constitutes only 6% of the total number of clubs. The reason for this is high professionalization of the sport (Tomik, Kudlik, 2008).

The main aims of the clubs' activity are children and youths competition (80%), training of children and youths (69%), senior competition (76%), training of seniors (63%) and recreation (51%). It is clearly visible that the work with children is mainly emphasized in the clubs. Several reasons for this phenomenon can be named. The main is the lack of professional competition of seniors. Professional competition in kick-boxing may be observed in every country in the European Union including the countries of the eastern Europe such as: Croatia, Czech Republic, Slovakia, Lithuania, Latvia and Estonia. Poland is one of the few countries where the professional competition has vestigial character. It results from very faint interest of Television networks in transmitting the galas, which causes very low interest of sponsors and advertisers in kick-boxing. The consequence of this is the outflow of athletes from senior sports in search of other sources of profit and the overall financial weakness of this area. Another reason is the question of financing the sport clubs by the local governments. The funding mostly covers only children and youths sport, which causes the clubs to focus on the aims connected to the training of these age groups and recreation. Such situation has its advantages and also disadvantages. The advantages are the greater popularization of sport among children and young people and bigger physical development of these two groups. The disadvantages are the general stagnation of the sport because it is the senior sport not the junior sport which is the developing element of every discipline, in particular in the case of combat sports. When analyzing the faint interest of media and the central authorities in kick-boxing we may wonder what are the barriers that cause marginalization of this sport. Cynarski and Obodyński to the barriers inhibiting the development of the Far Eastern martial arts and combat sports include: psychological barriers (which are based on the stereotypes strengthened by primitive companies linking the martial arts and combat sports with violence), cultural factors in which the difference of the Far Eastern martial arts from our cultural patterns is highlighted, and the lack of solid knowledge about this topic, which does not help the promotion of these sports. According to Cynarski (2001) a strong stereotype is the notion of the link between the violence and the full contact combat sports, which causes the lack of acceptance of the combat sports by part of the society. Particularly dangerous for the combat sports is the habit of pairing them with the violence occurring at the stadiums. Such pairing has not any scientific fundamentals but are unfortunately present in the

consciousness. The next myth is a stereotype concerning the people who train combat sports and in principle Kick-boxing. A comprehensive social analysis of the people training sport in our country has never been carried out. Nevertheless, negative stereotypes are still functioning. On the basis of these stereotypes particular decisions pertaining to financing and promoting combat sports among teenagers are made. Surprisingly high in this aspect is the clubs' interest in sport competition of both, juniors and seniors. From the data analysis it is clearly visible that all the clubs as a main aim have the participation in the sport competition. It is connected to the still present in our culture warrior's archetype. Practically all the people who train, even if they themselves are not interested in sport competition, need in their club positive role models who undertake such competition. Researching the reasons of the choice of the combat sports training, Cynarski and Litwiniuk (2001) showed that the main cause of the choice of these sports disciplines (Karate, Taekwondo and Aikido were researched) are: the desire to improve physical fitness, ability to fight, ability to defend from the attackers and shaping one's personality.

While researching the funding sources of the clubs it is visible that their main source are membership fees. They are present in every club and their share in the total income of the clubs is 65% on average. Significantly high share of the means from local governments has been noted. They are present in 56% of the clubs and constitute averagely 36% of the total income. On the one hand we encounter some disharmony when talking about common opinions and the actual state. The differences occur because of the question of the division of the municipal means. According to the Law on Local Government the municipal tasks include satisfying the collective needs of the community in the field of physical culture and tourism, including recreational areas and sports facilities (Chapter 2, Art. 7 point 10)⁴. However, the Law does not state the way and terms of allocating funding in the aforementioned range. As a result of limited funds in the budget and assigning the communes with numerous tasks by central authorities, the local governments are forced to limit the subsidies to the clubs. In the most cases it pertains to determining the subsidy's aim as training of the children and youths excluding senior sport. As an outcome the children and youths' sport is decently funded, whereas recreation and seniors' sport are largely underfunded. Another problem is the governments' determination of the costs qualified under the grant and the long time of announcing the competitions. It results in clubs' inability to fully use the received means for priority activities. Moreover, the clubs are forced to function thanks to their own funds for several months, which is especially hard at the beginning of the year. The aforementioned reasons give rise to an opinion about the lack of support by local governments. Analyzing the rest of the sources of funding we can notice negligible share of the advertisers and provincial means. The ministerial means are also minimal as compared to other sources. It is hard to understand because according to the strategy for the development of sport in Poland by 2015 prepared by the Ministry of Sport, kick-boxing (despite it is not mentioned according to the number of athletes approx. 20000) is placed at the same level as the most popular volleyball, athletics, basketball and handball. Only football with the the number of athletes reaching 197 thousand is placed one category higher⁵. Sponsors are quite significant sources of funding and are present in 38% of the clubs (bringing averagely 27% of income). Both, sponsors and advertisers are still not well developed sources of funding the clubs that cannot be activated in wider range as long as there are not enough of the television broadcasts of the events.

While analyzing the places in which the sport classes are held, it is visible that clubs are dependent on schools and other municipal buildings. Together, they constitute over 70

---

⁴ The Local Government Act of 8 March 1990 Journal of Laws No. 142, item. 1591 Chapter 2 Article 7

⁵ Ministry of Sports. Strategy for the development of sport in Poland by 2015. Warsaw, January 2007. p 5

% of all training places. Private building constitute half of the places in which sport classes are organized. This situation indicates economic weakness of the kick-boxing clubs.

The last analysis pertained to the share of the rental and maintenance costs of the buildings in which the classes are held in relation to the total costs incurred by the clubs. The research connected to the abovementioned costs led to really worrisome findings. It turns out that half of the total costs incurred by the clubs are fixed costs – the rent and maintenance of the buildings. These are really high costs that undoubtedly have an impact on the overall activity of the kick-boxing clubs in Poland. We may assume that they inhibit the development of that sport in our country – clubs are forced to spend high sums on fixed costs rather than on purchases of the new equipment, training of the athletes or participation in competitions. Here, a significant role could play local governments – it would be enough to enable the sport clubs to use the school gyms (which are, after all, municipal buildings) for free. In present situation, the part of the subsidy comes back to the municipal budget as a rental fee. W. Cynarski i K. Obodyński (2007), also paid attention to the aforementioned problem when they were analyzing conditions of development of Far Eastern martial arts and combat sports in our country. To the barriers inhibiting the development of the Far Eastern martial arts and combat sports they included: the lack of the sports infrastructure accessible to the whole society and the lack or insufficient support of the state and local authorities.

FINDINGS

The questions that were asked enable us to draw following conclusions:

1. Among the kick-boxing clubs affiliated in the Polish Association of Kickboxing two organizational forms are present, namely: the Associations of Physical Culture and Student Sports Clubs. The dominant form is, however, the Association of Physical Culture.
2. The main aim of the activity of the kick-boxing clubs is sport competition. The competition of children and youths is in the first place, the second place is taken by the senior competition. Among the clubs the dominant emphasis is put on both, the children and youths' training and seniors' training. It can be observed that low percentage of the clubs have narrow age specialization. Moreover, it may be noted that large emphasis is put on recreation that is not connected to competitive sports.
3. Among the sources of club funding dominant are membership fees which constitute as much as 65% of the income sources and are present in every club. Local governments' means constitute high share as well. They are in the second place among the sources of funding and are present in the two third of the clubs bringing almost 40% of income. Very low or marginal are means coming from other sources i.e. from sponsors, provincial offices, advertisers and ministries.
4. The sport classes are mostly held in municipal buildings and the school gyms (70% of respondents). Additionally, the clubs use private buildings practically equally. Maintenance or rental costs of the buildings are disproportionately high and constitute averagely nearly half of the total costs incurred by clubs. For over one fifth of the clubs they constitute more than three-quarters of total costs. Very low percentage of clubs (only 21%) does not bear any costs connected to renting or maintaining of the buildings.

BIBLIOGRAPHY

1. The Polish Association of Kickboxing archives
2. Cynarski W., Fenomen sztuk walki w kulturze masowej. *Wychowanie Fizyczne i Sport*. 2001, nr 2, s. 251-270.

3. Cynarski W., Litwiniuk A., Motywy uczestnictwa w wybranych sportach i sztukach walki. *Idō - Ruch dla Kultury*. 2001, T. 2, s. 242-244.
4. Cynarski W., Obodyński K., Factors and Barriers of Development of Far Eastern Martial Arts and Combat Sports in Poland. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*. - 2007, vol. 1 (45), nr 1, s. 139-147.
5. Cynarski W., Obodyński K., Witkowski K., Report from research the perception of martial arts. Case study of Southern Poland. *Arch Budo* 2008. 4:78-81.
6. Cynarski W.J., Ziemiński P., Holenderski prymat w światowym kickboksingu organizacji K-1 / Holland's promacy in world of K-1 kick-boxing organization, *Ido – Ruch dla Kultury / Movement for Culture* 2010, vol. 10, no. 1, s. 31-35.
7. Frysz M., Organizacyjny porządek. *Bokser* 1990. 3:14-15.
8. Frysz M., Przedstawia się młodszy brat boksu. *Bokser* 1990. 1:13-14.
9. <http://www.sportmlodziezowy.pl/wspolzawodnictwo/wspol.htm>
10. <http://www.wakoweb.com>
11. Kowalczyk P., Boks Tajski w Polsce. *Karate Kung Fu* 1998. 4:17.
12. Ministerstwo Sportu. Strategia rozwoju sportu w Polsce do roku 2015. Warszawa styczeń 2007
13. nn., Kick-boxing system organizacyjny. *Karateka* 1991. 1:9
14. PZKB Dokumenty szczegółowe - Warunki członkostwa w PZKB
15. Reports on the activities of the Polish Association of Kickboxing in the range of tasks assigned by the Ministry of Sport and Tourism and the tasks of their own from 2005 to 2012.
16. The Statute of the Polish Association of Kickboxing
17. Tomik R., Kudlik W.: The significance of school sports clubs for popularization of sport as determined by a survey among activists of polish sports associations. *Studies in Physical Culture and Tourism* 2008, vol. 15, nr 3, s. 221-227.
18. Tomik R.: Sport in the programmes of school sports clubs. *Studies of Physical Culture and Tourism* 2007, vol. 14, nr 1, s.103-109.
19. Tomik R.: Uczniowskie kluby sportowe w procesie selekcji kwalifikowanych zawodników do sportu wyczynowego. (W:) *Proces doskonalenia treningu i walki sportowej*. Red. A. Kuder, K. Perkowski, D. Śledziwski. PTNKF, Warszawa 2009 t. 6, s. 64-76.
20. Ufel L., Świat Kick-boxingu. Wydawnictwo Sport i Turystyka. Warszawa 1991.
21. The Local Government Act of 8 March 1990 *Journal of Laws* No. 142, item 1591 Chapter 2 Article 7
22. Act of sport of 25 June 2010, *Journal of Laws* No. 127, item 857
23. Wieczorek K., Kick-boxing podręcznik dla instruktorów. PZKB. Siematyczne 1994.
24. Wieczorek K., Podstawy kick-boxingu. Historia, technika, metodyka treningu. Towarzystwo Sportowe Siematyczne. Siematyczne 2008.

DZIAŁALNOŚĆ KLUBÓW KICKBOXINGU W POLSCE

Dariusz ZDEBEL

Akademia Wychowania Fizycznego im. J. Kukuczki w Katowicach

Słowa kluczowe:

- kickboxing,
- kluby sportowe,
- stowarzyszenia sportowe,
- finansowanie klubów.

Streszczenie:

Wstęp: Kickboxing jest sportem walki łączącym elementy boksu i innych dalekowschodnich sztuk walki. W prowadzeniu swojej działalności statutowej kluby kickboxingu nie wyróżniają się od klubów reprezentujących inne sporty.

Materiał i metoda: Do analizy wykorzystano ankietę przesłaną wszystkim klubom zrzeszonym w Polskim Związku Kick-boxingu. Ankieta składała się z dwóch części: informacyjnej oraz opisowej. Do omawianej analizy wykorzystano część informacyjną ankiety. Uzyskane wyniki poddane zostały podstawowej analizie statystycznej.

Wyniki: Ankieta została wysłana drogą elektroniczną do wszystkich klubów zrzeszonych w Polskim Związku Kick-boxingu. Do rozesłania ankiet wykorzystano oficjalny kanał dystrybucyjny poprzez biuro związku. Odpowiedzi udzieliło 51 klubów co stanowi 28 % wszystkich zarejestrowanych klubów.

Wnioski: 1. Wśród klubów kickboxingu zrzeszonych w Polskim Związku Kick-boxingu występują dwie formy organizacyjne: stowarzyszenia kultury fizycznej oraz uczniowskie kluby sportowe. Dominującą formą jest stowarzyszenie kultury fizycznej. 2. Głównym celem działalności klubów kickboxingu jest rywalizacja sportowa. Na pierwszym miejscu znajduje się rywalizacja dzieci i młodzieży na drugim rywalizacja seniorów. Wśród klubów dominujący jest nacisk na trening zarówno młodzieży, dzieci jak i seniorów. 3. Wśród źródeł finansowania klubów dominujące są składki członkowskie, stanowiące aż 65 % źródeł dochodów. Duży udział stanowią również środki finansowe pochodzące z środków samorządowych dostarczające niemal 40 % dochodów. Niskie lub marginalne są wpływy z pozostałych źródeł. 4. Zajęcia prowadzone są przede wszystkim na szkolnych salach gimnastycznych. Dodatkowo kluby wykorzystują w równej mierze obiekty gminne jak i obiekty własne. Koszty utrzymania lub wynajmu obiektów są niewspółmiernie wysokie i stanowią średnio blisko połowę wszystkich wydatków ponoszonych przez klub.

WSTĘP

Kickboxing jest sportem walki łączącym elementy europejskiego boksu i azjatyckich sportów i sztuk walki. Jako sport zakłada walkę z użyciem pięści i nóg. Współczesny kickboxing ma korzenie wywodzące się z trzech różnych kręgów kulturowych: japońskiego, amerykańskiego oraz tajskiego. Mimo pozornie bardzo dużych różnic pomiędzy tymi ośrodkami to właśnie ich wzajemne oddziaływanie stworzyło dyscyplinę, a raczej grupę subdyscyplin, określonych wspólną nazwą kickboxing. W Japonii kickboxing powstał w latach 60-tych, jego twórcami byli: promotor bokserski Osamu Noguchi i zawodnik, a jednocześnie instruktor, Kenji Kurosaki. Przeprowadzili oni analizę technik wywodzącego się z Tajlandii muay thai, a następnie dokonali ich fuzji z trenowanym przez siebie karate

kyokushin, tworząc nowy sport, który Noguchi nazwał kick-boxingiem. W odróżnieniu od obecnego, japoński kickboxing, pod kątem dozwolonych technik, był bardzo podobny do boks tajskiego (Cynarski, Ziemiński 2010). Kolejnym, który przyczynił się zarówno do rozwoju kickboxingu w Japonii, jak i na świecie, był Kazuyoshi Ishii, który w 1980 r. na bazie Kyokushin Karate założył nowoczesny styl Seidokaikan Karate. W ramach mistrzostw organizowanych przez ten styl od 1992 nastąpiła ewolucja w kierunku kickboxingu, a na zawodach wprowadzono rywalizację sportową w rękawicach bokserskich. W 1993 r. została założona organizacja K1, której wpływ na kickboxing na całym świecie jest odczuwalny do dnia dzisiejszego. K1 zaczęła rozgrywać zawody na bazie rewolucyjnej formuły łączącej elementy karate, boks i muay thai.

Drugim kręgiem kulturowym z którego wywodzi się współczesny kickboxing są Stany Zjednoczone. Źródłami kickboxingu amerykańskiego są japońskie karate i koreańskie taekwondo, które dotarły do Stanów Zjednoczonych za pośrednictwem żołnierzy odbywających służbę wojskową w tamtych krajach oraz europejski boks. Wraz z żołnierzami do USA przybyło wielu imigrantów otwierających szkoły sztuk walki. Bardzo szybko nastąpił gwałtowny rozwój dalekowschodnich sztuk walki, zarówno w Stanach, jak i Europie. W wyniku zapoczątkowania rywalizacji sportowej połączonej z nadawaniem tytułów sportowych i nieuporządkowania kwestii organizacyjnych przejawiających się w rozdrobnieniu stylowym kwestią konieczną stało się stworzenie przepisów sportowych, które pozwoliłyby na organizację ponadstylowych zawodów sportowych. Jako pierwszy próbę stworzenia takich przepisów podjął w latach 60-tych instruktor karate Mike Anderson. Połączył on techniki klasycznego boks z kopnięciami wywodzącymi się z karate i taekwondo. W wyniku tych zmian powstał nowy sport nazywany początkowo Amerykańskim Karate lub Full Contact Karate, a ostatecznie Kick-boxingiem (Ufel, 1991; Wieczorek, 2008).

W 1974 roku powstało założone przez Mike Andersona oraz Dona i Judy Quine stowarzyszenie Professional Karate Association (PKA). W tym samym roku pod jego egidą w Los Angeles odbyły się pierwsze nieoficjalne mistrzostwa świata w kickboxingu. Zostały rozegrane na matach do karate i cieszyły się ogromnym zainteresowaniem zarówno mediów, jak i kibiców. Wtedy po raz pierwszy termin „karate full-contact” był zastępowany obecnie używanym terminem kickboxing.

W Europie w 1976 niemiecki przemysłowiec Georg Brukner założył pierwszą Europejską Amatorską Organizację - World All Style Karate Organization (WAKO). Organizacja ta wkrótce stała się silną konkurencją dla działającego w Stanach PKA i w 1980 zmieniła nazwę na World Association of Kick-Boxing Organizations (zachowując skrót WAKO bez zmian). Jednakże w odróżnieniu od PKA, WAKO początkowo skupiła się przede wszystkim na organizacji sportu amatorskiego (Cynarski, Ziemiński 2010; www.wakoweb.com).

Trzecim kręgiem kulturowym, który miał i nadal ma wpływ na powstanie i rozwój pełnokontaktowych form kickboxingu, jest Tajlandia. Z Tajlandii wywodzi się jej sport narodowy, muay thai (boks tajski). Spośród wszystkich sportów walki muay thai ma najbardziej liberalne zasady rywalizacji, dopuszczając walkę przy użyciu kolan i łokci. Z bardzo kontuzyjnej sztuki walki pod wpływem boks wyewoluowało ono w nowoczesny, wymagający, a jednocześnie widowiskowy sport walki. Wszystkie wymienione drogi rozwojowe kickboxingu mają obecnie odzwierciedlenie w jego różnych subdyscyplinach. Amerykańska droga rozwojowa to przede wszystkim semi contact, light contact, full contact. Wpływy japońskie to kick light contact, low kick oraz K1. Natomiast tajskie korzenie ma oriental rules.

W Polsce pierwsze kluby kickboxingu nieoficjalnie powstały na początku lat osiemdziesiątych i działały głównie w ramach studenckich klubów wschodnich sztuk walki. W 1985 roku w Radomiu zostały zorganizowane pierwsze w Polsce, firmowane już przez

WAKO, ale jeszcze nieoficjalne, zawody w Kickboxingu. W maju 1989 roku Komitet Młodzieży i Kultury Fizycznej, po zasięgnięciu opinii lekarzy sportowych, wydał zarządzenie dotyczące uprawiania Dalekowschodnich Sportów i Sztuk Walki. Zarządzeniem tym dopuszczono oficjalnie w Polsce uprawianie kickboxingu. W tym samym roku w Sosnowcu odbył się zjazd założycielski, powołujący oficjalnie do życia Polski Związek Kickboxingu (PZKB), który został zarejestrowany 3 lipca 1989 roku.

CEL PRACY I PYTANIA BADAWCZE

Celem pracy była szeroko pojęta analiza organizacji i form działalności klubów kickboxingu zrzeszonych w Polskim Związku Kickboxingu (PZKB). Szczególną uwagę zwrócono na formy organizacyjne tych jednostek, określono ich główny cel działalności oraz źródła finansowania. Zanalizowano również formy pomocy ze strony jednostek samorządu terytorialnego. Dodatkową uwagę zwrócono na miejsce prowadzenia zajęć oraz koszty obiektów w stosunku do ogólnych kosztów ponoszonych przez kluby.

Postawiono następujące pytania badawcze:

1. Jakie są formy organizacyjne klubów kickboxingu ?
2. Jaki jest główny cel działalności klubów ?
3. Jakie są źródła finansowania klubów kickboxingu ?
4. Gdzie są prowadzone zajęcia i jakie są koszty utrzymania lub wynajmu obiektów w porównaniu do ogólnych kosztów ponoszonych przez klub?

METODOLOGIA BADAŃ

Do analizy wykorzystano ankietę przesłaną wszystkim klubom zrzeszonym w Polskim Związku Kick-boxingu. Ankieta składała się z dwóch części: informacyjnej oraz opisowej. Część informacyjna złożona była z 21 pytań, z których siedemnaście miało charakter zamknięty a cztery otwarte. Część opisowa zajmowała się analizą SWOT i składała się ze standardowych pytań dotyczących mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń dla funkcjonowania ankietowanego klubu sportowego. Do omawianej analizy wykorzystano część informacyjną ankiety, a dokładnie pytania dotyczące badanych zagadnień czyli jaka jest forma organizacyjna klubu, jaki jest główny cel działalności, jakie są źródła finansowania klubu, gdzie odbywają się zajęcia, czy klub ponosi koszty wynajmu obiektu i jak duże procentowo są koszty obiektu (wynajem, media) w stosunku do całkowitych dochodów klubu. Kolejne pytania dotyczyły źródeł finansowania oraz tego czy w działalności klubu pomaga samorząd, a jeśli tak, to w jaki sposób. Uzyskane wyniki poddane zostały podstawowej analizie statystycznej.

WYNIKI BADAŃ

Ankieta została wysłana drogą elektroniczną do wszystkich klubów zrzeszonych w Polskim Związku Kick-boxingu. Do rozesłania ankiet wykorzystano oficjalny kanał dystrybucyjny poprzez biuro związku. Odpowiedzi udzieliło 51 klubów, co stanowi 28 % wszystkich zarejestrowanych klubów. Na pytanie dotyczące form organizacyjnych klubów, 18 % wskazało na formę UKS, czyli uczniowskie kluby sportowe, 82 % wskazało na stowarzyszenia kultury fizycznej. Powyższe wyniki są odzwierciedleniem zarówno statutu PZKB, jak i wymagań szczegółowych dotyczących członkostwa w związku. Zgodnie ze statutem PZKB jego członkami zwyczajnymi mogą być wyłącznie kluby sportowe. Kwestia członkostwa szczegółowo określona jest w wymaganiach szczegółowych, zgodnie z którymi członkami Związku mogą być tylko stowarzyszenia sportowe. Wymóg powyższy ogranicza członkostwo do dwóch form organizacyjnych: stowarzyszeń kultury fizycznej i uczniowskich klubów sportowych również będących uproszczoną formą prawną stowarzyszeń kultury fizycznej. Firmy prywatne w tym rozumieniu nie mogą być członkami zwyczajnymi związku.

W związku z powyższym w PZKB mamy do czynienia tylko z dwoma strukturami organizacyjnymi.

W pytanie o główny cel działalności 51 % wskazuje na rekreację, 69 % na trening dzieci i młodzieży, 63 % na trening seniorów, 80 % na rywalizację dzieci i młodzieży, 76 % na rywalizację seniorów. Należy tutaj dodać, iż 92 % klubów jako cel działalności wskazuje rywalizację sportową. Zaistniałe różnice wynikają z priorytetów, dla części klubów ważna jest tylko rywalizacja dzieci i młodzieży, dla części - tylko seniorów (tab.1). Dodatkowa analiza wskazuje, że 8 % klubów jest zainteresowanych wyłącznie rywalizacją sportową oraz że 6 % zajmuje się tylko i wyłącznie treningiem i rywalizacją dzieci i młodzieży.

Tabela 1. Główny cel działalności klubów kickboxingu w Polsce

Główny cel działalności klubu	Rekreacja	Trening dzieci i młodzieży	Trening seniorów	Rywalizacja dzieci i młodzieży	Rywalizacja seniorów	Rywalizacja dzieci, młodzieży i seniorów
Liczba klubów	26	35	32	41	39	47
% klubów	51%	69%	63%	80%	76%	92%

Na pytanie o główne źródła finansowania 38 % klubów wskazuje sponsorów, lecz ich udział w finansach wskazanych klubów wynosi 27 %. Podstawowym źródłem finansowania klubów są składki członkowskie, które są obecne we wszystkich klubach, ich średni udział wynosi 65 %, czyli jasno widać, że kluby praktycznie utrzymują się ze składek członkowskich. Reklamodawcy stanowią znikomy odsetek, ponieważ są obecni tylko w 6 % klubów, a i tam ich udział wynosi jedynie 11 % wszystkich dochodów. Należy odnotować stosunkowo duży udział samorządów terytorialnych w finansowaniu klubów. Wbrew powszechnym opiniom środki pochodzące od nich są obecne aż w 56 % klubów i stanowią w nich 36 % dochodów, sytuując się na drugim miejscu wśród źródeł finansowania. Znikomy natomiast jest udział środków pochodzących z urzędów wojewódzkich i marszałkowskich; korzysta z nich jedynie 15 % jednostek, a nawet w nich stanowią jedynie 8 % dochodów. Ostatnim źródłem finansowania są środki ministerialne, które są obecne jedynie w 6% badanych klubów, ale u tych beneficjentów stanowią aż 80 % dochodów, czyli praktycznie są głównym źródłem finansowania tych klubów (tab.2).

Tabela 2. Główne źródła finansowania klubów kickboxingu w Polsce

Główne źródła finansowania klubu	Sponsorzy	Składki	Reklamodawcy	Samorząd	Środki wojewódzkie	Środki ministerialne
Liczba klubów	20	51	3	29	8	3
% klubów	38%	100%	6%	56%	15%	6%
Średni % udział	27%	65%	11%	36%	8%	80%

Dokonując analizy miejsca prowadzenia przez kluby zajęć, wyraźnie widać dosyć duże uzależnienie klubów od szkół, ponieważ aż 44% z nich zajęcia sportowe prowadzi na szkolnych salach gimnastycznych. Wysokie jest również wykorzystanie obiektów gminnych, ponieważ ich udział wynosi 26%. Obiekty własne posiadane lub dzierżawione przez kluby stanowią 50% ogólnego udziału. Natomiast 4% klubów prowadzi zajęcia zarówno na obiektach własnych, jak i wynajmowanych szkolnych salach gimnastycznych (tab.3).

Tabela 3. Miejsce prowadzenia zajęć sportowych przez klub

Miejsce prowadzenia zajęć	Szkolna sala gimnastyczna	Obiekt gminny	Obiekt własny	Obiekt własny oraz szkolna sala
Liczba klubów	23	14	26	2
Procent klubów	44 %	26 %	50 %	4 %

Badając udział kosztów wynajmu i utrzymania obiektów, na których prowadzone są zajęcia sportowe, w stosunku do całkowitych kosztów ponoszonych przez kluby, okazuje się, że średnio 50% wszystkich wydatków ponoszonych przez kluby to koszty stałe czyli wynajmu lub utrzymania obiektów. Są to bardzo wysokie koszty mające niewątpliwie wpływ na całkowitą działalność klubów kickboxingu w Polsce. Analizując szczegółowe dane, okazuje się, że dla 6% klubów koszty te wynoszą 100% kosztów całkowitych, dla 12% mieszczą się w przedziale od 75 do 99%, najwięcej, bo aż 35% klubów, ponosi wyżej wymienione koszty w przedziale od 40 do 74%, a tylko 24% klubów koszty zamyka rozsądną kwotą wynoszącą poniżej 40 %. 21% klubów pracuje w niezwykle komfortowej sytuacji, nie ponosząc żadnych kosztów związanych z wynajmem lub utrzymaniem obiektów (tab.4).

Tabela 4. Udział kosztów wynajmu i/lub utrzymania obiektów w ogólnych kosztach prowadzenia klubów

Udział kosztów wynajmu	100 %	75 - 99 %	50 - 74 %	40 - 49 %	Poniżej 40 %	Nie ponosi
Liczba klubów	3	6	15	3	12	7
Procent klubów	6 %	12 %	29 %	6 %	24 %	21 %

PODSUMOWANIE I DYSKUSJA

Ustawa o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 r. jasno mówi, że działalność sportową mogą prowadzić kluby sportowe posiadające osobowość prawną¹. Ustawa nie określa, jaki rodzaj osobowości prawnej powinien posiadać klub sportowy. Jego twórcy sami decydują o formie prawnej, w ramach której będzie prowadzona działalność. Może więc to być stowarzyszenie kultury fizycznej, fundacja, uczniowski klub sportowy, spółka kapitałowa, firma prywatna lub spółka akcyjna. Statut Polskiego Związku Kick-boxingu mówi, że jego członkami zwyczajnymi mogą być kluby sportowe uczestniczące we współzawodnictwie sportowym oraz inne osoby prawne, których statuty, umowy albo akty założycielskie przewidują prowadzenie działalności w sporcie². Zgodnie jednak z warunkami szczegółowymi, które musi spełnić każdy klub chcący przystąpić do Polskiego Związku Kickboxingu, członkami związku mogą być jedynie kluby zarejestrowane w Urzędzie Miasta lub w Sądzie Gospodarczym jako stowarzyszenie sportowe³. W wyniku tego wymogu w praktyce członkami związku mogą być tylko kluby posiadające dwie formy prawne: stowarzyszenia kultury fizycznej i uczniowskie kluby sportowe. Zgodnie z ankietą 18% wskazało na formę UKS czyli uczniowskie kluby sportowe, 82% wskazało na stowarzyszenie kultury fizycznej. Powyższe wyniki są odzwierciedleniem zarówno statutu PZKB, jak i wymagań szczegółowych dotyczących członkostwa w związku. Nie całkiem jednak odpowiadają stanowi faktycznemu, ponieważ liczba UKS wynikająca z ankiet jest, niestety, zawyżona; powodem tego jest to, że kluby o statusie UKS w większym odsetku odesłały wypełnioną ankietę niż te o statusie stowarzyszeń. Z badań dokumentów źródłowych przeprowadzonych w archiwum związku wynika, że rzeczywista liczba uczniowskich klubów sportowych

¹ Ustawa o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 r. Dziennik Ustaw nr 127 pozycja 857, Rozdział 2 artykuł 3.

² Statut Polskiego Związku Kick-boxingu, Rozdział 3, § 12 i 13.

³ PZKB Dokumenty szczegółowe - Warunki członkostwa w PZKB pkt.1

oscyluje wokół 10 %. Analizując ogólnie małą liczbę UKS trenujących kickboxing w porównaniu do innych sportów, należy zastanowić się nad korzyściami wynikającymi z tej formy prawnej. Tak naprawdę sprowadza się ona do szybszej i łatwiejszej rejestracji jednostki. Koszty działalności tych klubów są w praktyce takie same jak pozostałych stowarzyszeń, a środki finansowe na utrzymanie wypracowywane są samodzielnie. Trenerzy w większości są jednocześnie menadżerami i prezesami, dlatego nie są zainteresowani tworzeniem klubu w strukturze UKS, korzyści faktycznych nie odczuwają z tego powodu żadnych, a wygodniej im się kieruje klubem jako zwykłym stowarzyszeniem kultury fizycznej. Podobną tendencję zresztą można zaobserwować w pozostałych nieolimpijskich sportach walki (Tomik, 2007). W sportach olimpijskich, gdzie sytuacja jest odmienna, powodem tego są większe środki publiczne na finansowanie klubów, w tym przypadku struktura UKS jest o wiele bardziej atrakcyjna, przede wszystkim ze strony organizacyjnej i tak np. w taekwondo olimpijskim stwierdzono, że prawie połowa klubów to UKS, dla porównania w taekwondo nieolimpijskim, mimo bardzo dużego podobieństwa specyfiki samej dyscypliny, tendencje są zupełnie przeciwne i tam UKS stanowią zaledwie 8 %. W boksie, mimo iż jest to sport olimpijski, formuła UKS również się nie sprawdza i wynosi tylko 6 % ogólnej liczby klubów, powodem tego jest bardzo duże uzawodowienie tego sportu (Tomik, Kudlik, 2008).

Głównymi celami działalności klubów są przede wszystkim rywalizacja dzieci i młodzieży (80%), trening dzieci i młodzieży (69%), rywalizacja seniorów (76%), trening seniorów (63%) oraz rekreacja (51%). Jasno widać, że główny nacisk w klubach jest kładziony na pracę z dziećmi i młodzieżą. Można wymienić kilka powodów tego zjawiska. Głównym jest praktycznie brak rywalizacji zawodowej dla seniorów. Rywalizację zawodową w kickboxingu można zaobserwować w każdym kraju Unii Europejskiej włącznie z krajami Wschodniej Europy, takimi jak Chorwacja, Czechy, Słowacja, Litwa, Łotwa i Estonia. Polska jest jednym z niewielu krajów, gdzie rywalizacja zawodowa ma szczątkowy i doraźny charakter. Wynika to przede wszystkim z nikłego zainteresowania sieci telewizyjnych transmisjami z gal, co powoduje z kolei nikłe zainteresowanie sponsorów i reklamodawców kickboxingiem. Następstwem tego jest odpływ zawodników ze sportu seniorów w poszukiwaniu innych źródeł zarobkowych i ogólna słabość finansowa tego pionu. Kolejnym powodem jest kwestia dofinansowania klubów sportowych przez samorządy gminne. Dofinansowaniem jest objęty w przeważającej ilości tylko sport dzieci i młodzieży, co powoduje, że kluby siłą rzeczy muszą się skupiać na celach związanych z trenowaniem tych grup wiekowych oraz rekreacją; działania takie mają jednak nie tylko swoje zalety, ale i wady. Do zalet należy większa popularyzacja sportu wśród dzieci i młodzieży oraz większy rozwój fizyczny tych dwóch grup wiekowych, do wad musimy zaliczyć ogólną stagnację sportu, ponieważ to przede wszystkim sport seniorów, a nie juniorów, jest jednostką napędową każdej dyscypliny, a sportów walki w szczególności. Analizując nikłe zainteresowanie mediów i władz centralnych kickboxingiem, można zastanowić się, jakie bariery powodują marginalizację tego sportu. Cynarski i Obodyński do barier hamujących rozwój dalekowschodnich sportów i sztuk walki zaliczają bariery psychologiczne wciąż bazujące na stereotypach wzmacnianych przez prymitywne filmy łączące sporty i sztuki walki z przemocą, czynniki kulturowe, do których zalicza się odmiennność z naszymi wzorcami kulturowymi tradycji sportów i sztuk walki z Dalekiego Wschodu oraz brak solidnej wiedzy na ich temat, co również nie sprzyja popularyzacji tych sportów. Zakorzenionym stereotypem jest również pogląd o powiązaniu pełnokontaktowych sportów walki z przemocą, co zdaniem Cynarskiego (2001) jest powodem ich braku akceptacji przez część społeczeństwa. Szczególnie niebezpieczne dla sportów walki jest ich kojarzenie z przemocą stadionową, które to związki nie mają żadnych podstaw naukowych, ale niestety są obecne w świadomości. Innym mitem są stereotypy dotyczące samych trenujących sporty walki, a

kickboxing w szczególności; nigdy nie została dokonana kompleksowa analiza społeczna trenujących sport w naszym kraju, a mimo to cały czas funkcjonują negatywne stereotypy, na których opierane są konkretne decyzje dotyczące finansowania i promocji sportów walki wśród młodzieży. Zaskakująco wysokie w tym aspekcie jest zainteresowanie klubów rywalizacją sportową i to zarówno juniorów, jak i seniorów. Z analizy danych jasno wynika, że wszystkie kluby jako główny cel mają udział w rywalizacji sportowej. Jest to związane z obecnym w naszej kulturze archetypem wojownika. Praktycznie wszyscy ćwiczący, nawet jeśli sami nie są zainteresowani rywalizacją sportową, potrzebują w swoim klubie pozytywnych wzorców podejmujących taką rywalizację. Badając motywów wyboru treningu sportów walki, Cynarski i Litwiniuk (2001) wykazali, że głównymi powodami wyboru tych dyscyplin sportu (badano karate, taekwondo i aikido) są: chęć poprawy sprawności fizycznej, umiejętność walki, umiejętność skutecznej obrony przed napastnikami oraz kształtowanie charakteru.

Dokonując analizy źródeł finansowania klubów, od razu widać, że ich głównym źródłem są składki członkowskie, są one obecne w każdym klubie, a ich udział w całości przychodów klubów wynosi średnio 65%. Odnotowano stosunkowo duży udział środków pochodzących z samorządów gminnych. Są one obecne w 56% klubów i wynoszą średnio 36% wszystkich przychodów. Z jednej strony mamy tutaj pewną dysharmonię jeśli chodzi o potoczne opinie a stan faktyczny. Powodem tych różnic jest sama kwestia rozdziału środków gminnych. Zgodnie z Ustawą o samorządzie gminnym do zadań gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych (Rozdz.2, art. 7, pkt. 10) ⁴. Ustawa nie określa jednak sposobu i warunków przydzielania dofinansowania w wyżej wymienionym zakresie. Wskutek ograniczonych funduszy w budżecie i obciążania gmin kolejnymi zadaniami przez władze centralne, samorządy gminne są zmuszone ograniczać dotacje dla klubów. Najczęściej dotyczy to określania jako celu dotacji szkolenia dzieci i młodzieży z wykluczeniem sportu seniorów. W wyniku tego następuje sytuacja, gdy sport dzieci i młodzieży jest w miarę dobrze dofinansowany, natomiast rekreacja i sport seniorów są w dużej mierze niedofinansowane. Kolejnym problemem jest określanie przez samorządy kosztów kwalifikowanych w ramach dotacji oraz długi czas ogłaszania konkursów, skutkuje to tym, iż kluby nie mogą w pełni wykorzystać otrzymanych środków na priorytetową działalność oraz tym, że przez kilka miesięcy muszą działać w ramach środków własnych, co szczególnie na początku roku stwarza wiele trudności. Wymienione wyżej przyczyny powodują powstanie opinii o braku wsparcia klubów przez samorządy. Analizując pozostałe źródła dofinansowania, widać znikomy udział reklamodawców oraz środków wojewódzkich. Również środki ministerialne są niewielkie w stosunku do pozostałych źródeł. Jest to o tyle niezrozumiałe, gdyż zgodnie z opracowaną przez Ministerstwo Sportu Strategią rozwoju sportu w Polsce do roku 2015, kickboxing, mimo iż jest nie wymieniany pod względem liczby zawodników (około 20000), znajduje się na tym samym poziomie, co najliczniej uprawiane piłka siatkowa, lekka atletyka, koszykówka oraz piłka ręczna. Jedynie piłka nożna, z liczbą zawodników wynoszącą 197 tysięcy, znajduje się o jedną kategorię wyżej ⁵. Dość znaczącym źródłem finansowania klubów są sponsorzy, obecni w 38% klubów i wnoszący średnio 27% przychodów. Sponsorzy, jak i reklamodawcy, są nadal nie zagospodarowanym źródłem finansowania klubów, które nie może być uaktywnione w szerszym zakresie, dopóki brakuje transmisji telewizyjnych z zawodów.

Analizując miejsca prowadzenia przez kluby zajęć, widać wyraźne ich uzależnienie od obiektów obcych czyli szkół oraz innych obiektów gminnych. Stanowią one łącznie aż ponad

⁴ Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. Dziennik Ustaw nr 142 poz. 1591, Rozdział 2 artykuł 7

⁵ Ministerstwo Sportu. Strategia rozwoju sportu w Polsce do roku 2015. Warszawa styczeń 2007. s. 5.

70% wszystkich miejsc treningowych. Obiekty własne stanowią połowę miejsc, w których prowadzone są zajęcia sportowe. Wskazuje to raczej na słabość ekonomiczną klubów kickboxingu.

Ostatnia analiza dotyczyła udziału kosztów wynajmu i utrzymania obiektów, na których prowadzone są zajęcia sportowe, w stosunku do całkowitych kosztów ponoszonych przez kluby. Badania związane z powyższymi kosztami doprowadziły do bardzo niepokojących wniosków. Okazuje się, że średnio połowa wszystkich wydatków ponoszonych przez kluby to koszty stałe, czyli wynajmu lub utrzymania obiektów. Są to bardzo wysokie koszty mające niewątpliwie wpływ na całkowitą działalność klubów kickboxingu w Polsce. Można stwierdzić, iż koszty te hamują rozwój tego sportu w naszym kraju; kluby zamiast przeznaczać środki na zakup sprzętu, szkolenie zawodników, ewentualnie udział w zawodach muszą przeznaczać bardzo duże środki na koszty stałe. W tym miejscu można wskazać na dużą rolę samorządów gminnych, wystarczyłoby, gdyby dla klubów sportowych szkolne sale gimnastyczne, które są przecież obiektami gminnymi, zostały udostępnione za darmo. W obecnej sytuacji część dotacji wraca do budżetu gminy jako opłata za wynajem obiektu. Na powyższy problem zwrócili również uwagę W. Cynarski i K. Obodyński (2007), gdy, analizując uwarunkowania rozwoju w naszym kraju sztuk i sportów walki wywodzących się z Dalekiego Wschodu, do barier hamujących ich rozwój zaliczyli brak dostępnej dla ogółu społeczeństwa infrastruktury sportowej oraz brak lub wysoce niewystarczające wsparcie państwa i samorządów.

WNIOSKI

Postawione pytania pozwalają na wyciągnięcie następujących wniosków:

1. Wśród klubów kickboxingu zrzeszonych w Polskim Związku Kick-boxingu występują dwie formy organizacyjne: stowarzyszenia kultury fizycznej oraz uczniowskie kluby sportowe. Dominującą jednak formą jest stowarzyszenie kultury fizycznej.
2. Głównym celem działalności klubów kickboxingu jest rywalizacja sportowa. Na pierwszym miejscu znajduje się rywalizacja dzieci i młodzieży, na drugim -rywalizacja seniorów. Wśród klubów dominujący jest nacisk na trening zarówno młodzieży i dzieci, jak i seniorów. Zaobserwować można niewielki odsetek klubów o wąskiej specjalizacji wiekowej. Zauważyć można również duży nacisk na rekreację nie związaną z wyczynowym uprawianiem sportu.
3. Wśród źródeł finansowania klubów dominujące są składki członkowskie, stanowią one aż 65% źródeł dochodów i są obecne we wszystkich klubach. Duży udział stanowią również środki finansowe pochodzące z samorządów. Znajdują się one na drugim miejscu wśród źródeł finansowania i są obecne w dwóch trzecich klubów, dostarczając prawie 40 % dochodów. Niskie lub marginalne są natomiast wpływy z pozostałych źródeł, czyli od sponsorów, urzędów wojewódzkich, reklamodawców oraz ministerstw.
4. Zajęcia prowadzone są przede wszystkim na obiektach gminnych i szkolnych salach gimnastycznych (70% respondentów). Dodatkowo kluby wykorzystują obiekty własne. Jeśli chodzi o koszty utrzymania lub wynajmu obiektów są one niewspółmiernie wysokie i stanowią średnio blisko połowę wszystkich wydatków ponoszonych przez klub. Dla blisko jednej piątej klubów wynoszą aż ponad trzy czwarte wszystkich wydatków. Bardzo niewielki odsetek klubów, bo tylko 21%, nie ponosi żadnych kosztów związanych z wynajmem lub utrzymaniem obiektów.

BIBLIOGRAFIA

1. Archiwum Polskiego Związku Kick-boxingu
2. Cynarski W., Fenomen sztuk walki w kulturze masowej. Wychowanie Fizyczne i Sport. 2001, nr 2, s. 251-270.

3. Cynarski W., Litwiniuk A., Motywy uczestnictwa w wybranych sportach i sztukach walki. *Idō - Ruch dla Kultury*. 2001, T. 2, s. 242-244.
4. Cynarski W., Obodyński K., Factors and Barriers of Development of Far Eastern Martial Arts and Combat Sports in Poland. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*. - 2007, vol. 1 (45), nr 1, s. 139-147.
5. Cynarski W., Obodyński K., Witkowski K., Report from research the perception of martial arts. Case study of Southern Poland. *Arch Budo* 2008. 4:78-81.
6. Cynarski W.J., Ziemiński P., Holenderski prymat w światowym kickboksingu organizacji K-1 / Holland's promacy in world of K-1 kick-boxing organization, *Ido – Ruch dla Kultury / Movement for Culture* 2010, vol. 10, no. 1, s. 31-35.
7. Frysz M., Organizacyjny porządek. *Bokser* 1990. 3:14-15.
8. Frysz M., Przedstawia się młodszy brat boksu. *Bokser* 1990. 1:13-14.
9. <http://www.sportmlodziezowy.pl/wspolzawodnictwo/wspol.htm>
10. <http://www.wakoweb.com>
11. Kowalczyk P., Boks Tajski w Polsce. *Karate Kung Fu* 1998. 4:17.
12. Ministerstwo Sportu. Strategia rozwoju sportu w Polsce do roku 2015. Warszawa styczeń 2007
13. nn., Kick-boxing system organizacyjny. *Karateka* 1991. 1:9
14. PZKB Dokumenty szczegółowe - Warunki członkostwa w PZKB
15. Sprawozdania z działalności Polskiego Związku Kickboxingu w zakresie zadań zleconych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki i zadań własnych z lat 2005 do 2012.
16. Statut Polskiego Związku Kick-boxingu
17. Tomik R., Kudlik W.: The significance of school sports clubs for popularization of sport as determined by a survey among activists of polish sports associations. *Studies in Physical Culture and Tourism* 2008, vol. 15, nr 3, s. 221-227.
18. Tomik R.: Sport in the programmes of school sports clubs. *Studies of Physical Culture and Tourism* 2007, vol. 14, nr 1, s.103-109.
19. Tomik R.: Uczniowskie kluby sportowe w procesie selekcji kwalifikowanych zawodników do sportu wyczynowego. (W:) *Proces doskonalenia treningu i walki sportowej*. Red. A. Kuder, K. Perkowski, D. Śledziewski. PTNKF, Warszawa 2009 t. 6, s. 64-76.
20. Ufel L., *Świat Kick-boxingu*. Wydawnictwo Sport i Turystyka. Warszawa 1991.
21. Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. *Dziennik Ustaw* nr 142 poz. 1591, Rozdział 2 artykuł 7.
22. Ustawa o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 r. *Dziennik Ustaw* nr 127 pozycja 857
23. Wieczorek K., *Kick-boxing podręcznik dla instruktorów*. PZKB. Siematyczne 1994.
24. Wieczorek K., *Podstawy kick-boxingu. Historia, technika, metodyka treningu*. Towarzystwo Sportowe Siematyczne. Siematyczne 2008.